

ג ל י ד ב ר ת ל ע י ר נ ב מ ר ש ת ה ש ב ר ע
 ערוכים בידי נחמה ליבוביץ - השנה השתים עשרה

יו"ל ע"י מוסד תורה והשכלה למבוגרים ולנער
 הסתדרות נשי מזרחי באמריקה

יחרו (תשי"ג)

לדכרה "אנכי" עיין גליון חשי"א המוקדש כולו רק לפסוק ב'.

א. שאלה כללית:

לא יהיה לך אלוהים אחרים על פני.

בעל עקרה יצחק: (ר' יצחק עראמה - נפטר כ- 10 שנים אחרי גרוש ספרד):
 ולענין כונת הדבור הזה - השני - אומר, טעם הדבור הזה הוא אזהרה ומניעה
 מהודות שום אלוהות - הנה הוא באמת כולל גם כן בשורה טובה וחמשיות נפלא,
 לומר שאחר שהוא אלוהינו, קרוב אלינו, והוא יכול על כל האלוהים כמו
 שנתבאר מהדבור הראשון, מעתה - מה לנו מלחודות אלוהות ועבדות (ז' לבו
 עבדות) לשום נמצא ממצאות מעלה מסך - ועודנו חי (כלומר: לעבוד אחד
 הכרואים בעוד הבורא חי וקים), וכמו שאמר חז"ל: "לא יהיה לך אלוהים
 אחרים על פני" - כל זמן שאני קיים. וזהו שאמר (שמות ל"ב ט"ז) "חרות
 על הלוהות" אל תקרי חרות אלא חרות, חרות ממלאך המות, חרות מהמלכויות,
 חרות מהיסוריין.

ויש בכלל זה העבודה זרה הגדולה המצויה היום בעולם מציאות חזק, והוא:
 התכונות כל המחשבות והתעסקים לקבוץ הטמון והצלחת הנכסים מהמה להם
 האלוהים האדירים, אשר עליהם הם נשענים, ובאמונתם הם נמסכים, ועל קדושת
 שמח'הם מכהישים אלוה ממעל ועוזבים את תורתו, ומניחים אותה עגובה ועלובה
 בקרן זוית; וזוהי גופה של עבודה זרה ועיקרה - כמו שיבוא בלא החמנוך,
 אשר ממנה נזהר איוב, כמו שנתבאר באמרו (איוב ל"א כ"ד) "אח שמתי זהב
 כסלי ולכתם אמרתי מבטחי, אם אשמח כי רב חילי וכי כביר מצאה ידי"...

למורים ומדריכים 1. הסבירו לתלמידים את המושג "חרות" שבאמרו חז"ל
 המובא בדבריו (בלשונו: "חופשיות נפלא"), מהי חחרות
 שזוכה לה מי "אין לו" אלוהים אחרים?

ג ל י ד ב ר ת ל ע י ר נ ב מ ר ש ת ה ש ב ר ע
 ערוכים בידי נחמה ליבוביץ - השנה השתים עשרה
 יו"ל ע"י מוסד תורה והשכלה למבוגרים ולנער
 הסתדרות נשי מזרחי באמריקה

מיומטים (תשי"ג)

א. שאלת מבנה

ש"ס לב: כ"א	י"ח	וכי	יריבון אנשים
"	כ"א	וכי	יכה איש
"	כ"ב	וכי	ינצו אנשים
"	כ"ז	וכי	יכה איש את עין עבדו
"	כ"ח	וכי	ינח שור איש
"	ל"ב	וכי	יחלח איש בור
"	ל"ה	וכי	ינץ שור איש
לעומת	"	כ"ז	יננב איש
"	כ"ב ד'	כ"ז	יבער איש
"	ח'	כ"ז	תצא אש

הסבר את סבת ו' החבור בתחילת כל הפרשיות שבין פסוקים י"ח - ל"ה, מה
 המקשר את הפסוקים האלה ועומת אותם יחידה אחת לעומת הפסוקים הבאים?

ב. שאלת סגנון

י"ח וכי יריבון אנשים
 י"ט אם יקום

הסבר את ההבדל בין "וכי" לבין "אם" ועיין גם כ"ב וכי ינצו אנשים
 כיג דאם אסור יהיה
 ועיין גליון ויקרא תשי"ג שאלה א'

2. באיזה סובן רואה בעל העקדה אם הרדיפה אחר מסון כעברה על "לא יהיו לך אלוהים אחרים על פני" (בלשונו: "העבודה זרה המצויה היום בעולם מציאות חזק").

ג. ראבי"ע ד"ה לא יהיה לך עד "וטעם על פני"

- 1. מה קשה לו?
- 2. מה רצה ראבי"ע לחוכה בעזרת המסוקים: ירמיהו כ"ה י"י יהושע כ"ז י"י שמואל א' כ"ה ט"ו?

ג. ראבי"ע ד"ה לא יהיה לך

רמב"ן " לא יהיה לך עד "ולפי דעתי שאין הלכה", והלאה בדבריו מן "והנכון גם לשי המשט" עד "וכן דעת אונקלוס",

- 1. העלך את דברי ראבי"ע בסמני מסוק.
- 2. הסבר מהו ההבדל בין ראבי"ע לרמב"ן בהבנת המלים האלה?
- 3. מה היא ראית הרמב"ן נגד דעה ראבי"ע?
- 4. מהי ראיתו במדבר ט"ו מ"א?

ד. ראבי"ע ד"ה על פני

1. מה קשה לו?

2. מהו דבריו כאן לדבריו בדברים ה"י ד"ה על פני, מה ראה ראבי"ע להביא שם בפרשת ואתחנן? שני פירושים למלים "על פני" ולא הסתפק שם במדושו האחד שפרש כאן?

ענה טובה ללוסד המתקדם הקורא גרמנית: קרא בעיון:

Herrmann Cohen: D. Bilderdienst

בחוץ הספר, Religion der Vernunft aus den Quellen des Judentums, Seite 58-64.

ג. והכה איש את רעהו באבן או באגרוף

הסבר, מה ראתה התורה לפרט את המכשירים בו הוכה המוכה, ולמה לא הסתפקה לוטר: והכה איש את רעהו ולא ימות.

ענה לשאלה רק אחרי עיינך במדבר ל"ה ט"ז-כ"ג

ראבי"ע שם ט"ז ד"ה ואם בכלי ראבי"ע " ל"ז " באבן יד; אשר ימות

א. ראבי"ע ד"ה ונפל למשכב: כתרגומו: ויפול לבטלן, לחולי שמבטלו מפלאכתו. מה ראה ראבי"ע להוציא המלה "למשכב" ממשפעותה"

ה. י"ט על משענתו

תרגום אונקלוס: על בוריה

ראבי"ע: על בוריו וכחו

ראבי"ע: על חז"ל במסוך, שפרשו "על משענתו" שלא ישען על אחד כמשפט החולים, רק על עצמו.

1. הסבר, מה אלץ את חז"ל ואת המפרשים האלה להוציא את המלה "משענתו" ממשפעותה, מה הנימוק הענייני ומהו - נוסף עליו - גם הנימוק הלשוני?

2. ראבי"ע ד"ה על משענתו.

במה מסכים הרמב"ן עם המפרשים דלעיל וכמה הוא שונה מהם?

שאלות המסומנות א קשות והמסומנות אא קשות ביותר, נהר בטחאים לך.

תשובות יש לחלוח לנחמה ליבוביץ, קרית משה ירושלים.